

CUMELA Nederland heeft met belangstelling kennisgenomen van het op 4 april ingediende wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (Kamerstukken 35179). Via een internetconsultatie is er de gelegenheid om hierop te reageren. Daar maken wij graag gebruik van omdat wij toch enkele aandachtspunten zien.

CUMELA schaart zich achter het standpunt van MKB-Nederland en VNO-NCW van d.d. 21 mei 2019, waarin wordt opgeroepen om de privacy van eigenaren van familiebedrijven te beschermen. Zes gegevens worden over een UBO verplicht openbaar en zijn door eenieder in te zien: naam, geboortemaand en geboortjaar, woonstaat, nationaliteit en de aard en omvang van het door de UBO gehouden economische belang. Dit is een forse inbreuk op de privacy van de ondernemers. Dezelfde ondernemers die afgelopen jaar veel tijd en energie hebben gestoken in het beschermen van juist deze gegevens van hun personeelsleden en klanten.

CUMELA begrijpt de zorgen van haar leden, waaronder ook veel familiebedrijven. Met het Handelsregister wordt het zo wel erg gemakkelijk gemaakt om van alles te weten te komen over een onderneming en de ondernemers. Bovendien leidt de openbaarmaking van deze gegevens tot een toename van diverse risico's, zoals fraude, chantage, afpersing, intimidatie, geweld of zelf ontvoering. Dat deze risico's serieus genomen moeten worden blijkt wel uit de serieuze bedreigingen van een ondernemer, en lid van Cumela Nederland, die onlangs werd bedreigd voor betrokkenheid bij het realiseren van een windmolenpark. Het openbaar maken van meer gegevens zal zeker geen gunstige uitwerking hebben op dergelijke situaties.

Uiteraard is het belangrijk om maatregelen te nemen tegen terrorismefinanciering en andere financieel-economische criminaliteit, maar volgens de Belastingdienst en diverse andere partijen is het UBO-register maar beperkt effectief. Het is immers fout- en fraudegevoelig, omdat gegevens door de betrokken zelf ingevuld dienen te worden. Bovendien zullen de personen die kwaad willen buiten het register kunnen blijven nu ze hier zelf invloed op hebben.

Voorts vindt CUMELA het erg opvallend dat de – doorgaans strikte – toezichthouder op privacyvraagstukken, de Autoriteit Persoonsgegevens, geen onderbouwde opvatting heeft over dit wetsvoorstel. Het had toch op de weg van de toezichthouder gelegen om ten minste een gefundeerde reactie te geven.

Het openbaar maken van persoonlijke gegevens van UBO's lijkt dan ook disproportioneel. De fraudegevoeligheid van het UBO-register brengt mee dat het UBO-register niet betrouwbaar, niet effectief en niet doelmatig is als middel om financieel-economische criminaliteit tegen te gaan. Bovendien brengt de invoering van het UBO-register kosten en veel administratieve lasten mee voor het bedrijfsleven door onder meer de inwinnings-, bijhoudings- en registratieplicht. Dit staat niet in verhouding tot wat het register zal gaan opleveren.

Er is extra aandacht nodig voor maatregelen om de gegevens zo veel mogelijk af te schermen en te beschermen. Zo biedt de Vierde Antiwitwasrichtlijn Richtlijn ruimte om gegevens af te schermen. Ook de suggesties van MKB-Nederland en VNO-NCW dienen in overweging genomen te worden, waaronder de mogelijkheid dat bedrijfseigenaren een melding krijgen als er in hun gegevens wordt gezocht. Dit maakt het gemakkelijker is om aan te tonen dat er een noodzaak is tot het afschermen van bepaalde gegevens.

Voor specialisten in groen, grond en infra